

Viinikkala

Viinikan-Nekalan Omakotiyhdistys ry:n kaupunginosalehti nro 2, syksy 2022

**Leipomo
Jyvä:
"PARASTA
LEIPÄÄ
IKINÄ"**

Sivu 5

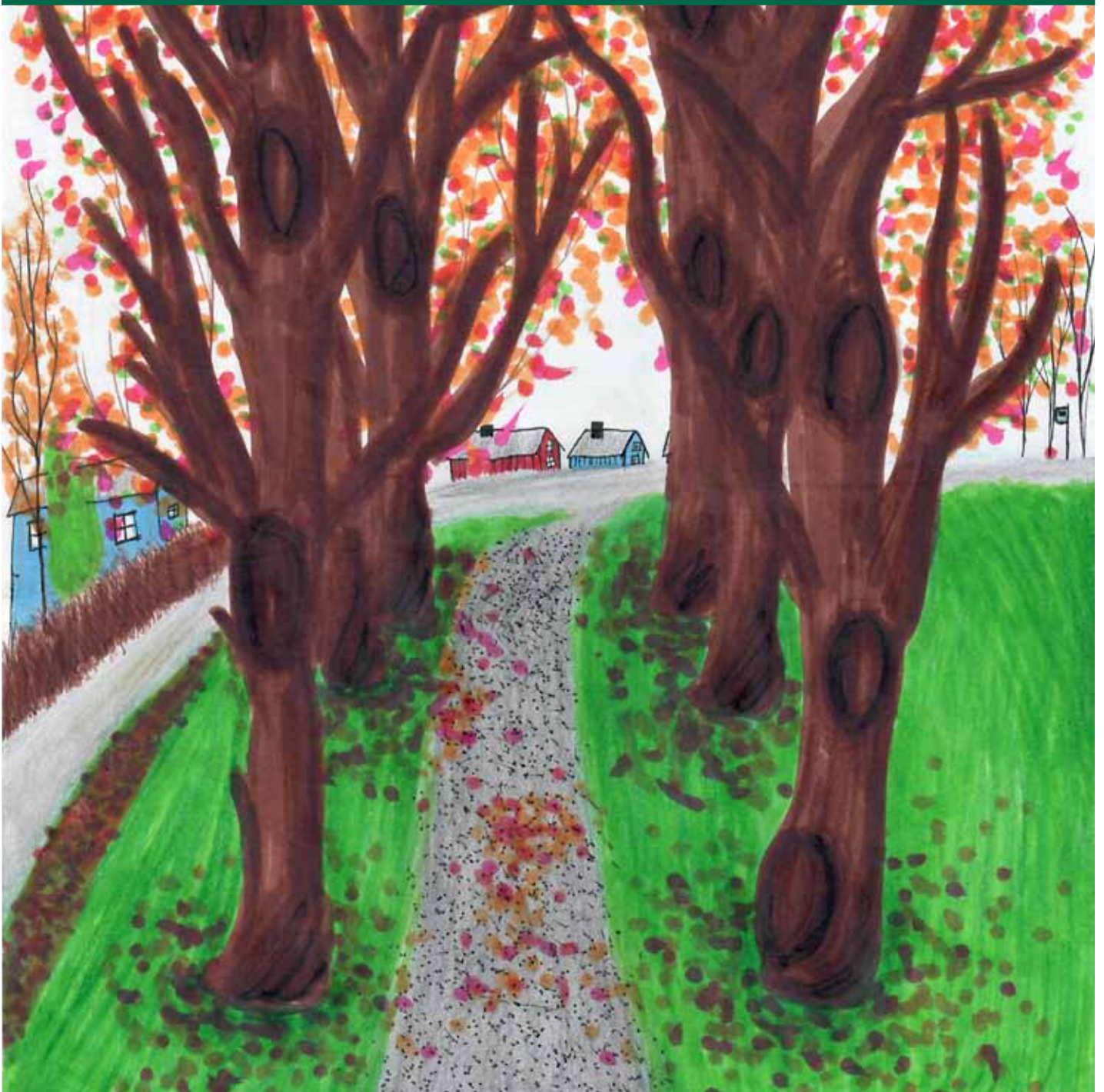
**Hävikki-
ravintola-
ta edullista
lounasta**

Sivu 9

**Tampe-
reen
majakka**

Sivu 18

Pääkirjoitus

■ Teillä on nyt käsissänne toistaiseksi viimeinen Viinikkala-lehti tässä muodossa.

Haikein mielin lopetamme lehden teon resurssipulan vuoksi. Jatkossa kehitämme jäsenkirjettämme ja päivitämme kotisivuja sekä viestimme myös Facebook-sivuilla.

Lehdessä on jälleen kerran kattava paketti alueen asioista.

Loppukesän aurinkoisessa säässä järjestettiin alueellamme pihakirppistapahtuma. Samalle päivälle osuivat Nekalan Pallon perinteiset lidesmarkkinat ja Nekalan siirtolapuutarhan avoimet ovet. Väkeä riitti kaikkiin tapahtumiin.

Oletko tiennyt, että Nekalasta löytyy leipomo, joka myy käsin leivottua leipää ja muita leipomotuotteita, jotka ovat kaikki vegaanisia? Hallituksemme jäsen Päivi ja piirihenkilömme Riitta ja Ari kävivät tutustumassa juurileivonnan saloihin Leipomo Jyvässä.

Nekalassa toimii myös ruokapankki, joka lahjoittaa ruokaa vähävaraisille. Hävikkiravintolassa Nekalan seurakuntatalolla on voinut ruokailla edullisesti elokuusta alkaen. Hienoa, että ihmisten heikentyneeseen taloudelliseen tilanteeseen vastataan.

Sympaattinen Nekalan jäteasema toimii edelleen, mutta rakenteilla on uusi melkoi-

Susanna Kuutilo

sen hulpea jäteasema. Lähellä asuvat alueen asukkaat ovat päässeet seuraamaan jäteaseman rakentamista kesän ja syksyn aikana.

Nekalan kulttuurikeskushanke etenee ja käytöstä poistuneen Nekalan koulun ja Lastentalon tonttialueita kehitetään. Kaupungin tavoitteena on alueen kehittäminen ja mahdollisesti asumisen täydennysrakentaminen tonteille.

Viinikan kirkossa on joulun ja adventin aikana tarjolla konserteja, messuja ja kauneimpia joululauluja. Käykään virittäytymässä joulun tunnelmaan.

Susanna

Viinikan-Nekalan
Omakotiyhdistys ry:n puheenjohtaja

VIINIKAN-NEKALAN OMAKOTIYHDISTYKSEN TOIMI- JA PIIRIHENKILÖT Toimihenkilöt 2022

Hallitus
Puheenjohtaja
Susanna Kuutilo
Päiväläisentie 6, 33800 Tampere
Puh. 050 525 8581
susanna.kuutilo@pirkanmaa.fi

HALLITUKSEN jäsenet
varsinaiset jäsenet

Varapuheenjohtaja
Hertta Hjelt
Kaakontie 6 as 2, 33800 Tampere
hjelt.hertta@gmail.com

Sihteeri
Carita Sinkkonen
Kuismantie 8 B, 33800 Tampere
Puh. 040 586 5610
caritasinkkonen@gmail.com

Taloudenhoitaja
Tuomas Vepsäläinen
Kurjentaival 37 as 1, 33100 Tampere
Puh. 040 729 0544
vepsatuo@hotmail.com

Kajja Carlson
Karukantie 12, 33800 Tampere
kajja.carlson@gmail.com

Tanja Juvani
Kaakontie 6 as 3, 33800 Tampere
Puh. 050 363 0976
tanja.juvani@gmail.com

Päivi Pynnönen
Kaakontie 14
Puh. 040 585 6607
paivi.pynnonen1@pp.inet.fi

Ulla Rohunen
ulla.rohunen@gmail.com

Varajäsenet
Hertta Hjelt
Jussi Lehmuskenttä

JÄSENKIRJURI
Heikki Malmlund
Ahlmanintie 43, 33800 Tampere
Puh. 050 585 1089
heikki.malmlund@gmail.com

Kotisivujen päivitykset
Ulla Rohunen, ulla.rohunen@gmail.com

Jakovastaava
Tuomas Vepsäläinen
vepsatuo@hotmail.com

Piirihenkilöt 2022

Tuomas Vepsäläinen
Kurjentaival 37 as 1
Juha Brusila
Viinikanpuisto 35

Marja Saario ja
Kari Virtanen
Erätie 39

Ari Josefsson
Lampitie 41 A

Susanna Kuutilo
Päiväläisentie 6

Tanja Juvani
Kaakontie 6 as. 3
Anne Kärkkäinen
Lyllytie 9

Jutta
Keski-Korhonen
ja Jussi Kauppi
Muona-
miehentie 4

Anna-Maija Maunu
ja Tommi Hietanen
Viinikankatu 39
Jussi Lehmuskenttä
Erätie 21

Katriina
Kuukasjärvi,
Koskuentie 3

Kimmo Mäkinen
Päiväläisentie 3
Carita Sinkkonen
Kuismantie 8 B

Raul Wisotzky
Viinikankatu 15
Hanna ja
Mika Ilkko,
Hakatie 3

Viinikkala

Lehti jää tauolle. Jos haluat toimittaa lehteä tai myydä ilmoituksia, ota yhteyttä: viinikka.nekala@gmail.com

Julkaisija: Viinikan-Nekalan Omakotiyhdistys ry
ISSN-tunnus: 0782-1522
Päätoimittaja: Susanna Kuutilo
Toimittaja: Tanja Juvani, puh. 050 363 0976, tanja.juvani@gmail.com
Palaute ja juttuvinkit: viinikka.nekala@gmail.com
Ilmoitusmyynti: Tanja Juvani, puh. 050 363 0976, tanja.juvani@gmail.com
Ulkoasu ja taitto: Minnaliisa Tasanen, adpress@saunalahti.fi
Painopaikka: Offset Ulonen Ky

Painosmäärä: 4000 kpl
Jakelupäivä: Keskiiviikko 30.11.2022
Jakelu: SSM Sisä-Suomi Oy
Jakoalue: Viinikka, Nekala, lidesranta, Järvensivu, Palvaanniemi ja Muotiala.

Saatavana myös Nekalan ja Koivistonkylän kirjastosta ja muista alueen jakelupisteistä sekä netistä: www.viinikkala.fi

Kannen kuva: Miisa Kivi, 5C
Syksyinen maisema Viinikanpuistossa.

Lehden ilmoitusten koot ja ilmoitushinnat 2022 (hinnat alvittomia)

Koko sivu	600,00 €	Alueen palvelevat yritykset –osan vakiokoko (30 x 60 mm) 40,00 €.	Aineiston toimitus taittajalle osoitukseen adpress@saunalahti.fi
Puoli sivua	300,00 €		
Neljäsosasisivu	175,00 €	Ilmoituksen koko voidaan myös sopia ilmoittajan kanssa.	Painovalmis aineisto muotoa: jpg, tiff, pdf 300 dpi
Kahdeksasosasisivu	90,00 €		

www.facebook.com/ViinikanNekalanOmakotiyhdistys • www.viinikkala.fi

Kaupunginosakirjaa PULA-AIKAA JA PUUTALOJA sekä keittokirjaa LUUSOPPAA JA LIPSTIKKAA voi ostaa Vapriikista, Tampere-Seurasta ja Tanja Juvanilta puh. 050 3630976, hinta 10 €

Vuosikokouskuulumisia

Yhdistyksen vuosikokouksessa keväällä 2022 päätettiin, että kaudella 2022–2023 jäsenmaksu on edelleen 14€, ja se peritään liittyviltä ja voimassa olevilta jäseniltä vuosittaisena jäsenmaksuna eikä erillistä liittymismaksua peritä.

Hallituksen puheenjohtajaksi valittiin **Susanna Kuutilo** ja varsinaisiksi jäseniksi **Kaija Carlson**, **Tanja Juvani**, **Päivi Pynnönen**, **Ulla Rohunen**, **Carita Sinkkonen** ja **Tuomas Vepsäläinen**. Varajäseniä ovat **Hertta Hjelt** ja **Jussi Lehmustenkenttä**.

Hallituksen järjestäytymiskokouksessa 11.8.2022 valittiin yhdistykselle varapuheenjohtajaksi Hertta Hjelt, sihteeriksi Carita Sinkkonen, taloudenhoitajaksi ja kirjan-

pitäjäksi Tuomas Vepsäläinen sekä jäsenkirjuriksi **Heikki Malmlund**. Kotisivujen päivityksestä vastaa Ulla Rohunen ja jäsenpostin jakovastaavana toimii Tuomas Vepsäläinen.

Hallituksen toimikausi on vuoden mittainen, 1.6.2022–31.5.2023.

Jäsenedut

Yhdistyksen sääntöjen mukaisesti yhdistyksellä voi olla varsinaisia jäseniä, joiksi voi liittyä jokainen alueella vakinaisesti oleva omakotitalon tai sen osan tai näihin verrattavan kiinteistön omistaja tai vastavan vuokrasopimuksen haltija. Lisäksi asukasjäseneksi voidaan hyväksyä alueella asuva yksittäinen henkilö. Asukasjäsenellä on yhdistyksen koko-

uksissa läsnäolo- sekä puheoikeus, mutta ei äänioikeutta. Yhdistyksen hallitus päättää uusien jäsenten hyväksymisestä yhdistyksen jäseniksi.

Jäsenet kuuluvat yhdistyksenä myös Tampereen omakotiyhdistysten keskusjärjestöön. Sen jäsenyyteen sisältyy neljä kertaa vuodessa ilmestyvä Omakotiviesti, sekä keskusjärjestön palvelut, kuten lakineuvontaa asumiin liittyvissä kysymyksissä. Lisäksi keskusjärjestö on neuvotellut Tampereen Sähkölaitoksen kanssa jäsenetuksia toistai-

seksi voimassa oleviin sopimuksiin ja ST1-etuisuuden.

Alueen jäseniä varten on painatettu Koirankakka-tarroja. Hae omasi Nekalan kirjastosta!

Omakotiyhdistys järjesti jäsenilleen 13.10.2022 ilmaisen opastuksen Työväenmuseo Werstaan Ysäri-näyttelyyn. Kuvassa hallituksen väkeä: Tanja Juvani, Susanna Kuutilo ja Ulla Rohunen, jonka opastamana sukelsimme takaisin yhdeksänkymmentäluvulle.

Viinikkala-lehti tauolle

Yhdistyksen hallitus on päättänyt lopettaa Viinikkala-lehden julkaisun resurssipulan takia. Syksyn 2022 lehti on tällä erää viimeinen numero. Jatkossa panostamme jäsenkirjeseen, kotisivuihin ja viestin-

tään Facebook-sivuilla. Jos uudet innokkaat tekijät eli toimittaja ja ilmoitusmyyjä ilmoittautuvat palvelukseen, omakotiyhdistyksen hallitus saattaa harkita lehden julkaisua uudelleen.

Omakotiyhdistyksen vuokravälineet

Viinikan-Nekalan Omakotiyhdistys vuokraa jäsenilleen lähinnä puutarhanhoitoon sopivia työvälineitä. Vuokravälineitä voit kysellä ja varata kalustonhoitaja Veikko Kirkkolalta, puhelin 044 3747 437, osoite Ahlmanintie 49. Nouda ja palauta välineet sovittuna aikana. Ilmoita mahdolliset vauriot heti kalustonhoitajalle.

Puutarhajyrsin.....	15 €/vrk
Oksasilppuri.....	10 €/vrk
Ruohonleikkuri	10 €/vrk
Aitaleikkuri	10 €/vrk
Oksasaha (Gardena).....	8 €/vrk
Oksaleikkuri (Gardena).....	8€/vrk
Ränniharja (Gardena).....	5 €/vrk
Putkirassi.....	0 €/vrk
Harmaa pop up -telttä, 3 x 4,5 m, sisältää painot nurkkiin. Paino 40 kg, mahtuu farmariautoon. 50 €/vrk	

Uusia vapaaehtoisia tarvitaan

Uusia vapaaehtoisia kaivataan tapahtumiin, esimerkiksi talviriehaan Vihojanpuistossa 21.2. klo 17–19, yhdistyksen 85-vuotisjuhliin kesäkuussa ja pihakirppis-tapahtumaan elokuussa.

Piirihenkilöistä on erityisesti pulaa. Piirihenkilöt jakavat alueellamme Omakotiviestiä ja jäsenkirjettä 4

kertaa vuodessa. Jakoalueita sanotaan piireiksi. Kiitokseksi järjestämme piirihenkilökoulutuksen saunomisen ja ruokailun merkeissä kerran vuodessa, tällä kertaa loppukeväästä. Lisätietoja vapaana olevista piireistä saa ja ilmoittautua voi osoitteessa viinikka.nekala@gmail.com.

Perinteinen talvirieha järjestetään taas 21.2.2023 klo 17–19

Piirihenkilöt Raul ja Marjatta Wisotzky jakamassa jäsenpostia.

Alueemme sosiaalisessa mediassa

- Viinikan–Nekalan omakotiyhdistys
  - Nekala-Viinikka kierrättää!
- Viinikan ja Nekalan paikalliskanava
  - Muotialan puskaradio ja Puskaradio Tampere
    - Nekalan siirtola-puutarhayhdistys
    - Pro lidesjärvi
    - Nekalan ja Viinikan lapsiperheet

Kolme kirpputoritapahtumaa samana päivänä

Viimeisenä sunnuntaina ennen koulujen alkamista, 7.8.2022, alueellamme järjestettiin kolme päällekkäistä tapahtumaa. Nekalan Pallo piti perinteiset lidesmarkkinat Viinikanpuistossa, Nekalan siirtolapuutarhassa oli avoimet ovet ja 31 kirpputoripistettä ja Viinikan-Nekalan omakotiyhdistys järjesti oman pihakirppistapahtumansa, johon alueen pihat saivat vapaasti osallistua. Mukaan ilmoittautuneet pihat osoitteineen ja lyhyine myyntipuheineen löytyivät Facebook-tapahtuman kartalta. Hyvä sää houkutteli paljon myyjiä ja ostajia paikalle.

Leipomo Jyvä: "PARASTA LEIPÄÄ IKINÄ"

Eräänä syksyisenä sunnuntaiamuna kolme innokasta leivänsyöjää koputteli artesaanileipomo Jyvän ovea Nekalassa. Omistaja ja leipuri Heljä Mantere saapui meitä vastaan touhukkaan iloisena ja toivotti tervetulleeksi juurileivonnan saloihin.

*Teksti ja oppilas:
Päivi Pynnönen
Tekstin oikoluku ja koonti:
Tanja Juvani*

*Kuvat: Ari Josefsson, Päivi Pynnönen ja Riitta Ruuhonen
Sivustaseuraaja ja muistiin-
kirjaaja: Riitta Ruuhonen*

Mistä on Jyvä tehty?

Leipomo Jyvä myy ajan kanssa rakkautella käsin leivottua leipää ja muita leipomotuotteita, jotka ovat kaikki vegaanisia ja juureen tehtyjä. Jyvä haluaa tarjota asiakkaille "parasta leipää ikinä". Heljällä on pitkä ko-

Myssyt päähän ja essut eteen, ja opastus kohti jyvän ydintä alkoi. Kuvassa Riitta Ruuhonen, Heljä Mantere ja Ari Josefsson.

kemus ja koulutus elintarvikealalta kotimaassa ja ulkomailla. Ennen leipomon perustamista hän käytti noin vuoden 6–7 hapanjuurituotteen kehittelyyn.

Sopiva toimipaikka löytyi läheltä Korkeinmäen kotia Mäntyhaantieltä Nekalasta. Huoneisto oli ollut aiemminkin elintarviketoiminnassa. Leipomo aloitti vähittäiskaupan 1.9.2019.

Leivonnassa on yllättävän paljon fysikaaliskemiallisia ilmiöitä. Aloitimme mittaamalla jauhot ja veden sekä niiden lämpötilat.

Matemaattinen leivontakaava: kun jauhojen, veden ja ilman lämpötilat lasketaan yhteen, yhteenlasketun summan on oltava tasan 60 astetta. Veden lämpöä muuttamalla saadaan säädettyä oikea tulos.

Oli aika laittaa leipiin käytettävät siemenet uuniin paahdumaan.

"Oli yllättävän vaikeaa taitella taikina nytyiksi ja pyörittää se leiväksi pöydän kitkan avulla. Kun viimein ymmärsin jujan ja lievä ammattimainen ote taikinaan löytyi, työstettävä materiaali loppui." Päivi Pynnönen kertoo. Tässä mallia näyttää Heljä Mantere.

Autolyysin aikana punnitsimme jauhot seuraavaan taikinaan ja lisäsimme taikinaan juuren ja suolan. Työn touhussa Päivi Pynnönen ja Heljä Mantere.

Pyörittelyjen jälkeen leivät laitetaan koreihin, nostatetaan hetken ajan huoneenlämmössä ja siirretään yön ajaksi kylmälepoon kylmiöön ennen seuraavan päivän paistoa.

Saimme maistella tuoretta leipää.

Viiden tunnin vierailumme Jyvään kulki yrityksen ja erehdyksen kautta kohti onnistumisen riemua, kiitos loistavan opettajan.

Kellontarkka prosessi

Juurileivonta lähtee tietenkin juuresta. Heljällä on käytössä ranskalainen hapanjuuri. Juuren voi valmistaa itse tai saada netti-kaupasta tai ystävältä. Sitä tulee ruokkia kerran viikossa jauholla ja vedellä. Ennen leivontaa pieneen määrään juurta lisätään vettä ja jauhoja. Juuri on valmis taikinaan, kun sen tilavuus on kaksinkertaistunut.

Taikinan autolyysi kestää tunnin ja sinä aikana vesi sioutuu jauhoihin. Autolyysi aktivoi jauhoissa entsyymit, jotka saavat proteiinit aloittamaan gluteenin kehityksen. Entsyymit myös pilkkovat tärkkelystä sokereiksi. Kun taikinassa on hyvä sitkoverkosto, siitä tulee sileää ja kimmoista.

Jyvässä ikkuna toimii taikina, johon tussilla merkataan prosessien aikataulu, kuten autolyysien kestot, taikinan sekoitukset ja lepoajat, ja tätä prosessikaaviota seurataan orjallisesti. Koska useita erilaisia leipiä tehdään samaan aikaan, on prosessin oltava tarkkaan hallussa. Tuotanto ei saa sirpaloitua, sillä juuritaikina ei anna leipurille armoa.

Tästä on juurileivonta tehty

Vuosia sitten kokeilin itsekseni

ni juurileivomista. Sisu loppui, samoin taito.

Netistä yritin hakea syitä surkean näköisiin leipiini; väärät jauhot, mitat, lämpötilat, juuren ruokinta, aikataulutus. En yksinkertaisesti ymmärtänyt juurileivonnan syvintä ideaa prosesseineen.

Heljän opissa minulle valkeni moni asia, ja erityisesti se, mitä olin aiemmin tehnyt väärin.

Heljän ohjeita kotileipureille:

- Älä odota – aloita leipominen. Aina se ei välttämättä onnistu parhaalla mahdollisella tavalla, mutta yleensä saat aikaan syötävän leivän.
- Toista samaa reseptiä useamman kerran – esimerkiksi 10 kertaa. Näin saat paremman tunteen oman osaamisen kehittymiseen.
- Käytä kaupasta ostettavia jauhoja. Niiden laatu on tasainen ja leipominen onnistuu varmasti. Siirry esimerkiksi lähiruokapiirien jauhoihin, kun tunnet hallitsevasi leipomisen.

Tavoitteena tyytyväinen asiakas

Jyvä on paikallisten asukkaiden suosiossa. Ostostuokion ohessa tarinoidaan ajankohtaiset kuulumiset. Avarassa, kodikkaassa tilassa asiakkaalle aukeaa paitsi näkymä leipomosta, myös visio: täällä syntyy se herkkutuote, joka kainalossa hän poistuu liikkeestä tyytyväisenä.

Yrittäjyyteen kuuluvat läheiset välit asiakkaisiin, erityisesti lapsiperheisiin. Lasten känkkäränkkä kuulemma unohtuu, kun vanhempi ehdottaa kotimatkaa leipomon kautta.

Kotimaisia, lähiseudun raaka-aineita

Jyvässä käytettävät jauhot ovat vehnää lukuun ottamatta pirkanmaalaisilta tiloilta, osaksi luomua, osin tavanomaisin menetelmin viljeltyjä. Ruisjauhot jauhetaan maataislajikkeista, narvalaisesta maataisrukiista Vesilahdelta sekä Sangaste-rukiista Pälkäneeltä. Maataisrukiissa on enemmän makua ja tutkimusten mukaan enemmän mineraaleja, vitamiineja, antioksidantteja ja proteiinia kuin jalostetuissa lajikkeissa. Maataisrukiista leivottu ruisleipä tuoksuu ”kukkaiselta” jo taikinantekovaiheessa.

Tasalaatuisuus on leipomisen onnistumisen edellytys, erityisesti vehnäjauhoissa. Tuoreus on tärkeää, mutta vehnäjauhojen on hyvä ehtiä palautua jauhatuksen mekaanisesta rasituksesta, mielellään vähintään kahden viikon ajan.

Mallasleivässä Heljä suosii ranskalaista mallasjauhoa, joka tekee leivän makuprofiilista oikean. Siiri-mallasleivässä on sulassa sovussa ranskalaisen kanssa myös kotimaista Laihian kaljamallasta.

Hävikki hyödyksi

Hävikin minimoiminen on leipomoyrittäjälle hyvin tärkeä

asia. Yhdestä pohjataikinasta valmistetaan Jyvässä viittä erityyppistä leipää. Tämä helpottaa työnkulkua ja näkyy kuluttajalle edullisina hintoina.

Hyvä suunnittelu auttaa, vaikka kysyntää onkin vaikea ennustaa. Ylijääneet leivät kuivataan ja jauhetaan korppujauhoksi, joka on olennainen raaka-aine Jyvä-kakuissa. Jyvä on tehnyt alusta asti yhteistyötä K-Market Vellamonkadun kanssa. Kaupan hävikistä tulee kakkuaineksia: banaania, omenoita, porkkanaa ja mustikoita.

Mikäli Jyvän omia tuotteita jää runsaasti yli, niistä ilmoitetaan leipomon omassa hävikiryhmässä WhatsAppissa ja niitä toimitetaan myös Ruokapankkiin ja Sopimusvuorisäätiön Verstaalle.

Leipomo Jyvä

Mäntyhaantie 5–7, käynti sisäpihalta. Tarkista ajantasaiset aukioloajat Jyvän Facebookista.

INFO

Juurileipä

- Autolyysi=vesi ja jauhot sekoitetaan (ei vaivata) -> jätetään tunniksi astiaan.
- Taikina vaivataan juuren ja suolan kanssa, nostetaan astiaan.
- Taikina taitellaan 2–3 kertaa n. 20–30 minuutin välein.
- Viimeisen taittelun jälkeen 40–60 minuutin lepo ennen taikinan muotoilua.
- Taikina muotoillaan leiviksi, jotka laitetaan leipäkoreihin.
- Nyytit lepäävät kylmässä yön yli ja ne paistetaan seuraavana päivänä.

INFO

– Meidän tavoitteenamme on, että kenenkään ei tarvitsi mennä nälkäisenä nukkumaan, sanoo ruoka-avun asiantuntija Marja Palkonen Ruokapankista.

RUOKA-PANKKI

Nekalassa auttaa yhä useampia

Teksti ja kuvat:
Anne Kärkkäinen

Elämän kallistuttua yhä useammat tipahtavat ruokajonoon. Ruokapankki kerää varoja voidakseen täyttää heidän ruokakassinsa.

■ Moni vähävarainen tamperelainen joutuu tänä syksynä turvautumaan ruoka-apuun, koska elämästä on tullut kalliimpaa. Toimeentulon rajoilla sinnitellyt ei enää selviäkään menojojensa kanssa, kun tulee yllättävä rahanmeno.

Ruoka-avun asiakkaina on ihmisiä monenlaisista elämäntilanteista: Ukrainan pakolaisia, opiskelijoita, pikkulapsiperheitä ja eläkeläisiä.

– Tilanne on yhtä vakava kuin pahimpina korona-aikoina tai 1990-luvun lamassa, kertoo ruoka-avun asiantuntija Marja Palkonen, joka johtaa Ruokapankin toimintaa Nekalassa ruoan keräyksen ja jakelun logistiikkakeskuksessa.

Vuodesta 2019 Ruokapankin kuukausittain jakamat ruoka-avustukset ovat kaksinkertaistuneet 7000:sta 13 000–14 000:aan.

Kolmasosa kassista jää tyhjäksi

Ruoka-apu tarkoittaa sitä, että ruoka-avun saaja saa vähintään kaksi kassillista ja perheelliset tätä enemmän erilaisia ruokatarpeita valmiiksi pakattuna tai hän voi käydä

valitsemassa saman määrän Ruokapankin Puodista Kuopamäentieltä.

Ruoka on pääasiassa kauppojen, elintarviketeollisuuden ja -tuottajien sekä suurtalouskeittiöiden ylijäämä- tai hävikkiruokalahjoituksia. Lisäksi Ruokapankki ostaa sellaista jaettavaa, mitä ei saa lahjoituksina.

Kasvaneeseen tarpeeseen nähden lahjoitusruokaa on nyt vähemmän, etenkin kun kaupat ja muut lahjoittajat ovat vähentäneet hävikkiä. Saajien ruokakassista jää vajaan kolmannes. Lahjoituksista puuttuu erityisesti proteiinipitoista jääkaapin perusruokaa, kuten maitoa, kananmunia, makkaraa, lihaa ja kalaa.

Siksi Ruokapankki on joutunut ostamaan ruokaa yhä enemmän, ja rahatilanne on kääntynyt poikkeuksellisen vaikeaksi.

– Marras- ja joulukuussa ei ole enää varaa ostaa ruokaa eli olemme pelkästään hävikkiruoan varassa, summaa ruoka-avun koordinaattori Marja Palkonen.

Lahjoituskampanjalla rahaa ruokaan

Vaikean tilanteen vuoksi Ruokapankki on aloittanut varojen- ja lahjoitusten keräyskampanjan Ryhdy Ruokapankin

kummiksi. Kummiksi voivat ryhtyä yksityiset ihmiset, järjestöt ja yritykset.

– Jos kokee asian tärkeäksi, voi viedä viestiä eteenpäin tahoille, jotka voisivat lahjoittaa varoja tai tuotteita. Ja jos voi itsekin lahjoittaa, pienikin summa auttaa, Marja Palkonen vetoaa.

Varat ja lahjoitukset menevät lyhentämättöminä avunsaajille.

Kirjoittaja on Ruokapankissa digitaalisen markkinointiviestinnän opiskelijana.

Lahjoita Ruokapankille

www.ruokapankkitampere.fi → Etusivulta ohjaus Katrina-lahjoitus-sivulle

Tilisiirrolla

Saaja:
Tampereen ev.lut.
seurakuntayhtymä

Tilinumero:
FI 955 732 262 001 1510

Viestikenttään:
199 241 0205

Ruokapankki

INFO

Tampereen ev.lut seurakuntien ruoka-avun keskus Tampereella.

Suomen vanhin ruoka-avun tarjoaja, jo vuodesta 1995

Kerää, käsittelee ja jakelee keskitetysti hävikkiruokaa n. 500 tn vuodessa.

Yhteistyökumppaneina Tampereella ruoka-apua jakavat järjestöt, kuten SPR.

Lahjoittajia n. 50.

Avunsaajille 11 ruokapöytäpaikkaa eri puolilla kaupunkia sekä Ruokapankin Puoti Nekalassa.

Rahoittajat: Tampereen kaupunki ja Tampereen ev.lut seurakuntayhtymä.

HÄVIKKI- RAVINTOLA KIERROSTA

edullista lounasta

Teksti ja kuvat: Tanja Juvani

Nekalan seurakuntatalolla on voinut ruokaila edullisesti elokuusta 2022 alkaen. Lounas maksaa vähävaraisilta 3 euroa ja työssäkäyville 6 euroa. Vähävaraisuutta ei tarvitse mitenkään todistaa.

■ Maittavaa ruokaa valmistetaan Ruokapankin kautta saatavasta kauppojen hävikistä sekä Ahlmanin tilan hävikistä. Näin vielä käyttökelpoiset raaka-aineet käytetään loppuun eivätkä ne mene suoraan biojätteeseen.

Hankekoordinaattori **Kristiina Vidqvist** kertoo, että parhaina päivinä Kierrossa ruokailee yli 90 kävijää. Osa tulee läheltä, osa lähtee varta vasten Lentävänniemestä tai Tesomalta Nekalaan ruokailemaan. Kauimmaisina on tullut Kuopiosta asti ja juuri toimitajan vierailupäivänä Kierro on saanut vieraita aina Saksasta saakka.

Kierrossa työskentelee kokki-ohjaaja **Olli Rinta-Mantila** ja 4 työkokeilijaa. Tänä Rinta-Mantila on ansaitulla lomalla ja häntä tuuraa hankekoordinaattori **Kristiina Vidqvist**.

"Tässä säästää euron per kerta"

Tampereen yliopistolla kandin-tutkimusta tekevä **Juha Haapaniemi** on käynyt Kierrossa parin viikon ajan.

- Ajattelin muutama viikko sitten kokeilla tätä ruokalaa. Monesti kävelen yliopistolle tästä ohi, tämä on sopivasti puolivälissä.

Haapaniemen mielestä Kierro on rauhallinen ja viihtyisä paikka.

- Ei ole jonoja, kun tulen vähän ennen kahta.

Yliopistolla Juveneksen

Hankekoordinaattori **Kristiina Vidqvist** ja työkokeilija **Annika Soljander** tarkistamassa buffetin antimia.

hinnat ovat nousseet syksyllä ja Haapaniemi laskee säästävnsä 1 euron per kerta ruokailemalla Kierrossa.

Tämä voi olla päivän ainut lämmin ateria

Hävikkiravintola on osa Kierro-Kiertotaloudesta kasvua -hanketta, jota hankekoordinaattori **Kristiina Vidqvist** koordinoi yhdessä työhönvalmentaja **Laura Suomelan** ja ohjaaja **Olli Rinta-Mantilan** kanssa.

Annika Soljanderin työkokeilu Kierro-hankkeessa on ollut todella onnistunut. Ala on tuntunut omalta ja Soljanderilla on jo valmiina työpaikka toisessa lounasravintolassa työkokeilun päättyessä.

Osa Kierro-ravintolan työkokeilijoista on osan aikaa ruokapankissa, esimerkiksi **Annika** on ollut puolet ajasta Kierrossa ja puolet ruokapankilla. Näin kierrotalouden koko

Juha Haapaniemi oli tyytyväinen päivän lounasannokseen.

ketju konkretisoituu.

- Työkokeilu on pehmeä lasku. Tässä voi kokeilla, onko ala oma. Joka tapauksessa saa arjen taitoja. Oppii esimerkiksi tunnistamaan, onko kasvis jo käyttökelpoton vai vain nahistunut. Oppii myös soveltamaan reseptiikkaa eli millä voi korvata jonkin ainesosan, Kristiina Vidqvist kertoo.

Työkokeilijat saavat myös käytännön esimerkin diakoniasesta ruoka-avusta niin ruokapankin ruokakassin kuin Kierron lounaan muodossa.

- Suurin osa ruokailijoista on vähävaraisia ja tämä voi olla päivän ainut lämmin ateria. Nyt kun sähkölaskut ja ruoan hinta kasvavat, voimme Kierrossa vastata ihmisten heikentyneeseen taloudelliseen tilanteeseen, ja omalta osaltamme myös yksinäisyyden ja syrjäytymisen ehkäisyyn, Vidqvist jatkaa.

Kristiina Vidqvist toivoo, että myös etätyöläiset saapuisivat lounaalle Kiertoon. Näin saataisiin katettua hankkeesta aiheutuvia kuluja.

Hävikki-ravintola Kierto

Avoimna tiistaisin, keskiviikkoisin ja torstaisin kello 12–14.

Lounas vähävaraisille 3 euroa, työssäkäyvien toivotaan maksavan 6 euroa.

Sisältää salaatin, pääruoan, leivät, ruokajuoman ja kahvin. Tarjolla myös kasvisvaihtoehto.

Jälkiruoka 1,50 euroa.

Maksutapoina käteinen ja korttimaksu.

INFO

KIERTO – Kiertotaloudesta kasvua -hanke

INFO

■ Tampereen kaupungin työllisyys- ja kasvu-palvelujen koordinoima kumppanuushanke, osatoteuttajina Ekokumppanit Oy, Nextiili ry, Tampereen evankelis-luterilainen seurakuntayhtymä, Sopimusvuori ry ja TITRY ry.

Uutta työtä ja osaamista kiertotalouden ympärille.

Kohderyhmänä tamperelaiset heikossa työmarkkina-asetmassa olevat alle 30-vuotiaat nuoret työttömät työnhakijat, yritykset, kolmannen sektorin toimijat sekä kaupungin eri yksiköt ja päättäjät.

Seurakunnan osuutena kehittää hävikkiruokaravintolakonseptia ja hävikkiruuan jatkokäsitelyyn ja -jalostamiseen liittyvää osaamista eri oppimisympäristöissä.

Hanke jatkuu elokuulle 2023, Kierto-ravintola on tällä tietoa avoimna ainakin vuoden 2023 loppuun.

Tee KOMPOSTOINTI-ILMOITUS vuoden loppuun mennessä

Tiesitkö, että sinun tulee tehdä kompostointi-ilmoitus 31.12.2022 mennessä, jos kiinteistöissäsi kompostoidaan keittiössä syntyvää biojätettä, eikä kiinteistö kuulu biojätteen keräyksen piiriin? Ilmoitusvelvollisuus koskee kaikkia kiinteistöjä Pirkanmaalla, myös vapaa-ajan asuntoja.

Koonnut: Tanja Juvani

Lähde: Pirkanmaan Jätehuolto ja Pirkanmaan alueellinen jätehuoltolautakunta

Kuvat: Tanja Juvani

■ Ilmoitus tehdään alueelliselle jätehuoltoviranomaiselle, ei siis jätteenkeräyksestä vastaavalle Pirkanmaan Jätehuollolle. Ilmoituksen teet kätevimmin sähköisessä asiointipalvelussa <https://asioin.fi/>.

Ennen ilmoituksen tekemistä varmistathan, että kompostointi on jätehuoltomääräysten mukaista. Pääset tutustumaan kompostointiin ja saat lisätietoa myös kompostointi-ilmoituksesta osoitteessa <https://www.tampere.fi/kompostointi>.

Jos et ole varma, miten kompostointi-ilmoitus tehdään, ota yhteyttä jätehuoltoviranomaiseen: jatehuoltolautakunta@tamper.fi,

neuvontapuhelin 040 724 4325 tiistaisin, keskiviikkoisin ja torstaisin kello 9.30–15.00.

Milloin ilmoitus on pakko tehdä?

Ilmoitus täytyy tehdä, jos kompostoit keittiössä syntyvää biojätettä omakotitalossa, paritalossa tai vapaa-ajan asunnossa. Velvoite on lakisääteinen.

Milloin ilmoitusta ei tarvitse tehdä?

Sinun ei tarvitse tehdä ilmoitusta, mikäli kiinteistölle on jo järjestetty biojätteen erilliskeräys omalla tai kimppa-astialla tai jos kompostoit vain puu-

tarhajätettä ja/tai kuivakäymäläjätettä.

Jos samaa kimppakompostoria käyttää useampi pientalo, ilmoitus on tehtävä jokaisesta kiinteistöstä erikseen. Taloyhtiön kaikkien osakkaiden yhteisessä käytössä olevasta kompostorista tehdään vain yksi kompostointi-ilmoitus.

Jos kompostoit vain kesällä ja keskeytät sen ajaksi biojätteesi keräyksen, tee ilmoitus kesäajan kompostoinnista ja tilaa biojätteen erilliskeräys talvikaudelle jäteyhtiöltä. Talvikauden keräys ajoittuu lokakuun alusta huhtikuun loppuun.

Kun biojätteen erilliskeräys tulee pakolliseksi syksyllä 2023, vaihtoehtoina ovat biojätteen omatoiminen kompostointi, biojättekimppa ja oma biojäteastia.

Miksi kompostointi-ilmoitus pitää tehdä?

Ilmoitusvelvollisuus perustuu uudistettuun jätelakiin. Ilmoitusten avulla pyritään seuraamaan kierrätyksen toteutumista ja varmistamaan,

ettei puutteellisesta kompostoinnista aiheudu esimerkiksi rottaongelmia. Komposteja saatetaan käydä tarkastamassa sovitusti. Jos kompostointi ei ole jätehuoltomääräysten mukaista, saa kiinteistön asu-

kas ohjeita tilanteen korjaamiseksi.

Huomaa, että kompostointi-ilmoitus on voimassa määräajan. Jos lopetat kompostoinnin ennen määräaikaa, ilmoita siitä jätehuoltoviranomaiselle

kahden kuukauden kuluessa kompostoinnin lopettamisesta. Jos taas aloitat biojätteen kompostoinnin, ilmoita siitä vastaavasti kahden kuukauden kuluessa aloittamisesta.

Biojätteen **KERÄYS** tai **OMATOIMIKOMPOSTOINTI** pakolliseksi 1.9.2023

■ Biojätteen keräysvelvoite laajenee koskemaan kaikkia asuinkiinteistöjä, myös vapaa-ajan asuntoja, yli 10 000 asukkaan taajamissa 1.9.2023. Tämä koskee myös Viinikka-Nekalaa. Keräysvelvoite tarkoittaa sitä, että 1–4 asunnonkin kiinteistöillä tulee jatkossa lajitella biojätteet tavalla tai toisella. Erilaisia tapoja ovat biokimppa eli yhteinen biojäteastia naapurin kanssa, oma biojäteastia tai biojätteen kompostointi omatoimisesti.

Oma bioastia ja kimppa-astia tilataan Pirkanmaan Jätehuollosta ja tyhjennykset

voi sopia alkamaan viimeistään 1.9.2023. Pirkanmaan Jätehuolto tuo kiinteistöille maksutta biojäteastian. Tyhjennys maksaa reilu neljä euroa/kerta (140 l jäteastia, vuoden 2022 hinnat). Tyhjennyshintaan sisältyy astian pesu kaksi kertaa vuodessa.

Talviaikana (loka-huhtikuu) biojäteastian tyhjennysväli voi olla korkeintaan neljä viikkoa ja kesällä (touko-syyskuu) kaksi viikkoa. Kun lajittelet biojätteen, voit pidentää sekajäteastian tyhjennysvälin jopa kahdeksaan viikkoon.

Ohjeita **ROTTIEN** ja **MUIDEN HAITTAELÄINTEN torjuntaan**

■ Rotat voivat saastuttaa elintarvikkeita, levittää tarttuvia tauteja ja tuhoata rakenteita. Toistuva esiintyminen samassa paikassa liittyy yleensä jätehuolto-ongelmiin. Mikäli rottia on havaittu usein tietyllä alueella, kannattaa sopia yhteisistä torjuntatoimenpiteistä naapurien kanssa. Toisaalta erilaiset maankaivuutyöt saattavat aiheuttaa rottien liikehdintää.

Terveystieteiden tutkimuskeskuksen kiinteistön haltija on tarvittaessa velvollinen ryhtymään toimenpiteisiin rottien, hiirien ja muiden haittaeläinten hävittämiseksi kiinteistöltä.

Varmista, että tuhoeläimillä ei ole ravintoa ja suojaa. Maahan tippuneet ylimääräiset linnunruoat tai omenat tulee poistaa ja kompostorin tiiveydestä

varmistua. Lintujen ruokinta on suositeltavaa lopettaa alueella, jossa rottia on havaittu. Romut tai lautakasat voivat toimia rottien pesimäpaikkoina.

Huolehdi, etteivät eläimet pääse kompostoriin tai jäteastiaan. Jäteastioiden tulee olla ehjiä ja kansien aina suljettuina. Pidä ympäristö siistinä, varastoi elintarvikkeet ja lemmikkien ruuat niin, etteivät jyräjät pääse niihin käsiksi. Tilkitse mahdolliset raot.

Tarvittaessa rottia voi hävittää loukuttamalla. Loukkuja myyvät rautakaupat, tavaratalot ja puutarhamyymälät. Jyräjämyrkkyjen myynti yksityishenkilöille päättyi 2018. Tarvittaessa torjuntaan voi hankkia ammattilaisen apua desinfektio- ja tuho-laistorjuntaliikkeiltä.

Nekalaan uusi uljas jäteasema

Nekalan uuden jäteaseman havainnekuva.

Nekalaan on rakenteilla uusi, ajanmukainen jäteasema osoitteeseen Kuoppamäentie 17. Uusi asema on valmis syksyllä 2023.

■ Konsepti tulee olemaan samanlainen kuin Vuoreksen jäteasemalla, tai vaikkapa Nekalan ja Koivistonkylän itsepalvelukirjastoissa.

Myös Nekalan uudella jäteasemalla voi asioida silloin, kun henkilökuntaa on paikalla, tai itsepalveluna laajemmin aukioloajoin. Itsepalveluaikoina asiakas avaa aseman portin jäteasemat.fi-sovelluksella, jolla myös maksetaan jätemaksut. Viikonloppuisin asema on suljettu.

Tulevalla asemalla asiakkaat kulkevat sisään omasta tuloportista, josta reitti kiertää pihan ympäri yhteen kulkusuuntaan, ja poistuvat omasta poistumisportista. Molemmat portit sijaitsevat Kuokkamaantien puolella. Aseman asiointi-

pihalla ei ole huoltoliikennettä, sillä lavat tyhjennetään erillisen huoltoalueen kautta.

Katetuille lavapaikoille merkitään selkeästi, mikä jäte kuuluu minnekin. Lavojen lisäksi pihaan rakennetaan erilliset rakennukset niin sähkölaitteille kuin kodin vaarallisille jätteille.

Nykyinen asema toimii edelleen Viinikankadulla

Ennen uuden aseman valmistumista Nekalan jäteasema toimii tutussa osoitteessa Viinikankatu 46 A-portti ja se on avoinna ma–ti 10–17, ke 11–18, to–pe 9–16.

Kaikilla jäteasemilla voi maksaa jäteasemat.fi-sovelluksella, pankki- ja luottokortteilla, laskulla ilman laskutuslisää sekä Mobilepaylla. Varauduthan todistamaan henkilöllisyytesi, jos maksat laskulla. Jäteasemilla ei voi maksaa käteisellä.

Kotitaloudet voivat tuoda uudelle ja nykyiselle jäteasemalle maksutta

- lajitellut hyötyjätteet (metalli, lasi- ja kartonkipakkaukset, paperi)
- kodin sähkölaitteet (esim. jääkaapit, pesukoneet, televisiot, liedet, pienet sähkölaitteet)
- kodin vaaralliset jätteet (kuten akut, maalit ja liuottimet), lukuun ottamatta yli 200 litran jäteöljyeriä
- paristot, akut
- loisteputket ja pienloistelamput
- autonrenkaat (myös vanteilla)

Asemalle voi tuoda maksua vastaan enintään 4 kuutiota:

- sekajätettä
  - puujätettä
- sekä korkeintaan 1 kuution kestopuuta

Voimassa olevan jätemaksutaksan mukaisesti 2 kuutiota puujätettä maksaa jäteasemalla 17 euroa, 2 kuutiota sekajätettä 21 euroa ja 1 kuutio kyllästettyä puuta 8,50 euroa. Osoitteesta www.pihoy.fi/hinnat löytyvät aina ajantasaiset jäteasemien ja tyhjennysten hinnat.

KUOPPAMÄENTIE 19:N ASUKKAAT PAALUPAIKALLA

Kuvat: Heidi Kalattoma
Teksti: Tanja Juvani

■ Työmaata vastapäätä asuva Heidi Kalattoma on kuvannut jätteseman rakentamista kesän ja syksyn 2022 aikana. Talon asukkaat ovat todellakin olleet paalupaikalla, kun jättesema on rakentunut heidän ikkunoidensa edessä.

Onko työmaalta kuulunut ääniä?

Onko tavallinen elämä häiriintynyt?

- Paalutus oli aika rankka kokemus melun suhteen, mutta onneksi se oli suhteellisen nopeasti ohi. Muuten työmaasta on aiheutunut korkeintaan normaalia rakennustyömaan meluhaittaa lähellä asuville.

Onko hyvä vai huono asia, että jättesema tulee noin lähelle?

- Pidän ihan hyvänä asiana, että tuo tuohon tulee, vaikkei se varsinaisesti maisemaa paranna. Toiveissa olisi, että uutta jättesemaa käytetään asiallisesti eli kaikki menisi oikeisiin keräysastioihin ja muu jäte edelleen sinne kuuluvaan paikkaan.

Experiencing Nekala

Two projects of the course of Sustainable Architecture

By Dalia Milián Bernal

Projects by Else Luotinen, Lotta Wilén

■ I was born and grew up in Mexico and every time I had to wait for the bus under the hot, burning sun's rays - this might sound nice to Finns, but trust me, it is not - and breath in the toxic pollution emitted by the heavy traffic made worst by the dirt particles in the air, I wondered: whoever planned and designed this bus stop has surely never been here nor ever had to use public transportation.

We know that experience and practice are places from where knowledge can be gained. Now, as I am older and became an architect, I can assure you that it is the few who actually take the time to fully explore, experience, and actively engage with the city to

learn about the contexts they will later, often carelessly, sometimes violently, intervene and transform.

The following projects were created within the framework of the course Sustainable Architecture at Tampere University. More than a 'building design' course this is a 'critical thinking' course; one in which we are trying to change the values and, thus, the practice of architecture to address today's major societal challenges, such as the climate emergency, biodiversity loss, environmental degradation, and social injustices, recognizing that our practice is part of an industry that has long negatively contributed to these issues.

This spring, a group of students, another teacher, and I (who lives in the neighborhood) took Nekala as our site of investigation. Please note: we did not choose Nekala a

as a site for project design! Rather, our aim was to choose a neighborhood in Tampere in which we could engage with its multifaceted layers and put into practice methods to better understand a 'context', including its material and immaterial dimensions as well as the perspectives and activities of human and non-human beings. Nekala, with its central location and thus tense relationship to the city centre; its activist, politically engaged community, and latent counter cultures; its special historical built environment; and its proximity to lidesjärvi and its biodiversity just seemed the perfect place to investigate. Here, students used their bodies in space to engage with the site, experience its environment and climate, get to know the people and their activities, and observe the life of non-human others. In other words, we left the abstract

representations of space, like maps and blueprints, in the drawers and decided to learn about Nekala through experiential explorations of place. The investigation resulted in creative, poetic, beautiful, albeit thought-provoking images and texts about Nekala.

The projects here presented were chosen because they illustrate different layers of the neighborhood. Else Luotinen's photographic project, titled Under the Radar, well captures people and their activities during a cold Nekala morning. Lotta Wilén uses photography to capture the special built environment of the neighborhood and poetry to reflect about the politics of home, land, and property. We hope you enjoy these projects and through them maybe learn to see something new in and about Nekala. I surely have!

*Sustainable Architecture is taught by Associate Professor Sofie Pelsmakers and doctoral researcher/teacher Dalia Milián Bernal. During this activity we also counted with participation of post-doctoral researcher/teacher Raúl Castaño de la Rosa.

UNDER THE RADAR

Kuvat Else Luotinen

Jääkö meille mitään

Lotta Wilén

Monisteisuus ja moneus –
monet kasvot ja monta tarinaa
Tuo mieleen muistoja muualta,
omista tarinoista

Kaipausta tyhjät pimeät ikkunat
valot, kynttilät ja verhot
Vaikka samanlaisia taloja, niin erilaisia koteja
Elämiä monia, alkuja kauniita suruja koomisia

Me taivomme moneksi
mutta ei moniksi
Mitä on elämä ilman
taustaa, taulua
kangasta ja pohjaa
Onko ikkuna siis aukko vai luukku

Jäätynyt kiinni jaloistaan
Tähän huurteiseen maahan omalla pihallaan
Mutta eihän se ole sinun
Minun
Meidän se ei ainakaan ole
En halua sitä
Sei ole kenenkään

Tässä maassa maan tavalla aivan tahallaan
Verkon köydet kiertää kaukaa
Sillä oman maan minä omistan
Mutta en saa sitä omistaa

Onko tämä siis minun, minua tai meitä
Voinko ottaa ikkunan mukaani
Täältä lähtee kaikki
Mitä irti saat ja mitä kantaa voit
Minä valitsen tämän
Pidän sen ja tuon, aivan varmasti

Mustaa maata, sitä kullaksi kai sanotaan
Mutta minä en sitä täällä nää
Vain mutaa jalkojeni alla
Ne ovat vieneet kaiken pois
Eikä mitään ole jäljellä
Ne sanovat että tehkää omanne
Omaksi ja omanlaiseksi
Mutta mitä meille jäi
Piha maa ilman omistajaa

Nekalan **KULTTUURI- KESKUS** etenee

Nekalan koulu ja kirjasto kylpevät syysauringossa 2022

Koonnut: Tanja Juvani.

Lähteet: Tampereen kaupungin tiedotteet alueen kaavoituksesta syksyllä 2022

Kuvat: Tanja Juvani

Suunnitelma Nekalan koulurakennuksen muuttamisesta kulttuuritoimijoiden tiloiksi etenee.

■ Hankkeen tarveselvitys hyväksyttiin 14.9.2022 sivistys- ja kulttuurilautakunnassa. Asunto- ja kiinteistölautakunnassa hankesuunnitelma palautettiin uudelleen valmisteluun 7.9.2022. Palautuksen yhteydessä valmistelijoita evästettiin hyödyntämään aiemmin tehtyjä remontteja mahdollisimman paljon. Uudelleen valmisteltu hankesuunnitelma tulee asunto- ja kiinteistölautakunnan sekä sivistys- ja kulttuurilautakunnan käsiteltäväksi myöhemmin.

Rakennukseen suunnitellaan kulttuuritoimijoille vuok-

rattavia työtiloja, pieniä tapahtumatiloja, bänditiloja sekä toiminnot kokoava yhteinen aulatila ja kahvila. Muutoksessa saataisiin uudet tilat myös Nekalan kirjastolle.

Nekalan koulun vanhin osa on vuodelta 1930. Itä- ja länsisiipiä sekä pääaulan laajennus toteutettiin 1950-luvulla. Koulu on peruskorjattu ja laajennettu vuonna 2009, mutta valitettavasti remonti toteutettiin puutteellisesti. Rakennuksessa toimi myös alueen lähikirjasto sekä hammashoitola.

Koulun ja kirjaston toiminta päättyi rakennuksessa vuonna 2018 sisäilmaongelmien vuoksi. Kirjasto siirtyi samalla tontilla sijaitsevaan konttikirjastoon vuonna 2020 ja kaikki Nekalan Norssin oppilaat keskitettiin Kuokkamaantie 16 kiinteistöön. Koulun piha-alue on edelleen ulkoliikuntaharastuskäytössä.

Kaupungin 2021 kulttuuritilaselvityksessä todettiin suuri pula taiteilijoiden työskente-

lytiloista ja muista kulttuurin tiloista. Pormestariohjelmassa linjataan, että taiteilijoille tarjotaan tilaa työskentelylle ja Nekalan koulun kulttuuritilahanketta edistetään.

Tilat jaettaisiin erilaisiin vyöhykkeisiin

Yhteisiin ja avoimiin tiloihin sijoittuisivat kirjasto, kahvila ja

näyttelyt. Työskentelysiivessä tilat voisivat olla puoliavoimia tai kokonaan suljettuja. Osasta tiloista tehtäisiin yhteiskäyttöisiä, kuten neuvotteluhuoneisto, tapahtumasalista ja kellarin pajatiloista.

Kulttuurikeskukseen mahtuu työskentelemään vakiuisesti noin 40 kulttuurialan toimijaa, joista osa järjestää

Kun Nekalan koulu oli vielä aktiivikäytössä vuonna 2017, Wiinikan Wappu toi koko kylän paikalle.

toimintaa myös avoimesti kuntalaisille. Kohteeseen on tarkoitus hankkia päävuokralaiseksi operaattori, joka vastaa tilojen vuokraamisesta yksittäisille toimijoille sekä talon kulttuuritoiminnan ja tapahtumallisuuden kehittämisestä. Toimijoiden alustava haku ja operaattorin kilpailutus käynnistetään hankesuunnitelman hyväksynnän jälkeen.

Koulurakennuksessa tehdyn kuntoselvitykset edellyttävät mittavia korjaustoimia sisäilman parantamiseksi. Lisäksi tehdään vähäisiä toiminnallisia parannuksia ja varaudutaan uusimaan tarvittaessa kaikki sellaiset järjestelmät ja rakennusosat, jotka ovat elinkaarensa päässä. Rakennus on tarkoitus korjata kattavasti vastaamaan uutta käyttöä,

huomioon otetaan kuitenkin edellisen peruskorjauksen rakenteet ja rakennusosat.

Rakennustyöt tehdään yhdessä vaiheessa. Työt on suunniteltu alkaviksi tammikuussa 2024, jolloin tilat valmistuvat käyttöön elokuussa 2025.

Vuoden 2022 talonrakennusohjelmassa hankkeelle on esitetty määrärahaa vuosille 2022–2024 yhteensä 8 mil-

joonaa euroa. Kohteen vuokrakustannukset kaupungille ovat vuokratulojen vähentämisen jälkeen 1,342 miljoonaa euroa vuodessa. Kulttuuritilojen operointi rahoitetaan operaattorin yksittäisiltä toimijoilta keräämillä korvauksilla ja lisäpalvelujen myynnillä.

NEKALAN KOULUN ja LASTENTALON asemakaavamuutokset

■ Käytöstä poistuneen Nekalan koulun ja Lastentalon tonttialueita kehitetään. Tampereen kaupunki omistaa molemmat tontit. Kaupungin tavoitteena on alueen kehittäminen mahdollistaen asumisen täydennysrakentaminen nykyisen asutuksen lomaan ja valtakunnallisesti arvokkaaseen rakennettuun kulttuuriympäristöön hyvien joukkoliikenneyhteyksien varrelle.

Kaavahankkeiden tavoitteista, kulusta ja osal-

listumismahdollisuuksista kertovat osallistumis- ja arviointisuunnitelmat sekä valmisteluaineistoa on ollut nähtävillä palautetta varten 13.10.2022 saakka.

Tampereen kaupungin projektiarkkitehti Raija Mikkola kertoo, että Nekalan koulun asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatiin viranomaisilta ja Tampereen kaupungin eri hallintokunnilta 5 kommenttia, lastentalon osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta

7. Osallisilta eli lähialueen asukkailta tuli koulun suunnitelmasta 9 mielipidettä.

- Molempia alueita koskeneissa viranomaisten kommentteissa nousi esiin erityisesti täydennysrakentamisen sovittaminen Nekalan arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön. Koulun aluetta koskeneissa mielipiteissä otettiin lisäksi kantaa ympäristön liikenneturvallisuuteen, täydennysrakentamisen tapoihin ja koulun piha-alueen tarjoamiin toimintoihin, Raija

Mikkola kertoo.

Koulun suunnittelualueen pinta-ala on noin 2,3 hehtaaria ja Lastentalon noin 6500 neliometriä.

Vuonna 1952 valmistuneessa Nekalan lastentalossa toiminut päiväkotisiirtyi uusiin tiloihin Mustametsään vuonna 2020. Suunnittelualueeseen Jokipohjantie 13:ssa kuuluu tontti 1 sekä tontin itäreunan viheralue, jolla sijaitsee muuntamora-kennus.

Nekalan lastentalon tonttia kaavallaan asumiskäyttöön.

Tampereen MAJAKKA

Teksti: Mikko Pollari.
Lyhentänyt Tanja Juvani.
Kuva: Kansanperinteen
arkisto.

”Tampereelle etelästä tulevassa junassa matkustava ei voi olla havaitsematta idän puolella Hatanpään vainiotasankoa asunomaa, joka uutena ja valkeana korkealle kohoavan tyylikkään kirkontorninsa ympärillä hohtaa Kalevankankaan tummaa taustaa vastaan. Se on Viinikan esikaupunki muinaisten Viinikkalan ja Otavalan talojen mailla.” – Väinö Voionmaa Tampereen kaupungin historia IV-teoksessa (1935).

■ Ennen kuin Mansehattani nousi hallitsemaan Tampe-

reen siluettia, Viinikan kirkon 41-metrinen torni oli kaupungin ensimmäisiä maamerkkejä. Kuin majakka johdattaa vaalea torni edelleen kohti tuttuja kulkimia, ja sen nähdessään saattaa jo huokaista helpotuksesta – koti on aivan lähellä. Pian satavuotisen historiansa ajan Viinikan kirkko on ollut keskeinen palanen Tamperetta ja tamperelaisuutta.

Samalla se on ollut merkkipaalu ja suunnannäyttäjä suomalaisten kirkkorakennusten historiassa: Viinikan kirkon mallissa nykyaikaisen seurakuntatoiminnan monipuolisuus otetaan huomioon jo kirkkoa suunniteltaessa. Viinikan kirkko on upeimpia esimerkkejä aikansa kirkkoarkkitehtuurista – jo suunnitel-

mana niin hieno, että sille eivät pärjänneet edes Alvar Aallon ja Aino Marsio-Aallon tai Lars Sonckin piirustukset.

Hyvänsuopien ihmisten huvilakaupunki

Viinikka, kuten monet Tampereen eteläiset kaupunginosat, sijaitsee entisillä Hatanpään kartanon mailla, jotka Tampereen kaupunki osti 1913. Alueen asemakaava laadittiin 1914, ensimmäiset asukkaansa se sai jo seuraavana vuonna, ja siitä eteenpäin kasvu oli rivakkaa: 1930-luvulle saavuttaessa asukkaita oli jo melkein kaksituhatta, mikä teki Viinikasta Tampereen väkirikkaimman esikaupungin. Aivan Viinikan viereen rakennettiin 1920-luvulta alkaen Nekala, jossa 30-luvulle tultaessa oli noin puolet Viinikan väkimäärästä.

Kaavoitusohjeet eivät viinikkalaisia talonrakentajia liikaa kahlinneet. Piirustuksista poiketen moni rakensi toisen hellan yläkertaan, mikä mahdollisti kahden perheen asettumisen saman katon alle. Väljän asumisen ihanteen sijasta Viinikasta tulikin yksi Tampereen tiheimmin asutuista esikaupungeista.

Vaikka väkeä riitti, ilmeisesti Viinikka-Nekalasta kuitenkin muodostui sellainen kuin oli toivottukin: viihtyisä puutarhaesikaupunki. Alueesta vuonna 1935 raportoineen *Aamulehden* jutun perusteella lopputulos oli jopa melko lähellä maanpäällistä paratiisia:

”Tyytyväisiä ovat viinikkalaiset ja nekalalaiset kaupunkiin, jota he eivät suinkaan salli nimittää kyläksi sen enempää kuin esikaupungiksikaan, vaan siksi, jota se on: huvilakaupungiksi. Siellä on hyvä ja terveellinen asua. Ilma on puhtaampi kuin kaupungissa, niin paljon

puhtaampi, että eron tuntee keuhkoissaan. Ihmiset ovat hyvänsuopia ja lähimmäistään rakastavia, jonka vuoksi ei poliisin tarvitse heidän asioihinsa puuttua; – ne harvat hulikantit, joita joskus vuosien varrella on Viinikassa esiintynyt, ovat muualta tulleita, kerrottiin.” – Nimimerkki Pohto *Aamulehdessä* 13.9.1936.

Ei vain ”sunnuntai kirkko”

Kirkon rakentamista tämän tulevan huvilakaupungin tienoille kaavailtiin jo pian kansalaissodan jälkeen. Tavoitteena oli uudenlainen, paikallista yhteisöä monipuolisesti palveleva kirkko – ei vain ”sunnuntai kirkko, joka arkipäivät ja illat seisoo tyhjänä ja kylmän juhallisenä avatakseen vain sunnuntaisin muutamiksi tunneiksi ovensa jumalanpalveluksia varten”, muotoili tuolloinen kappalainen, myöhempi tuomiorovasti K. H. Seppälä. Kirkon yhteyteen tuli hänen mukaansa rakentaa pienempi muotoiseen kokoontumiseen soveltuva seurakuntasali, ja tiloja esimerkiksi henkilökunnan asumuksia ja jopa lastenkotia varten:

”Näistä kaikista muodostuu yhdessä seurakunta, joka tosin ei ole niin juhallinen kuin vanhat ja uudet kunnianarvoiset juhla kirkkomme, mutta jota taas voidaan käyttää pitkin viikkoa mitä moninaisimpiin tarkoituksiin ja jossa aina aamusta iltaan on elämää ja toimintaa.” – ”Kirkkomies” eli K. H. Seppälä *Sunnuntaitervehdys*-lehdessä syyskuussa 1919.

Kirkon rakentamisasia ei kuitenkaan ollut mikään läpihuutojuttu: kaupunginvaltuusto ei halunnut myydä kirkolle sopivaksi katsottua tonttia.

Lopulta – kiivaan julkisenkin polemiikin jälkeen – seurakunta sai tontin haltuunsa pakolunastuksen kautta syksyllä 1926. Jo saman vuoden keväällä kirkkovaltuusto oli kuitenkin asettanut lautakunnan kirkon suunnittelua ja rakentamisen valmistelua varten. Lautakunnan ehdotuksesta järjestettiin arkkitehtikilpailu Seppälän ”pikkukirkkoateen” mukaisen kirkon rakentamisesta. Huhtikuun 1927 loppuun mennessä kilpailuun saapui 36 ehdotusta. Lautakunta valitsi yksimielisesti koukussaan 19. toukokuuta voittajaksi tamperelaisyntyisen arkkitehti **Yrjö Waskisen**.

Woittoisa Waskinen

Waskisesta ei ole kirjoitettu elämäkertoja eikä hänestä löydy edes artikkeleita Kansallisbiografiasta. Suhteellinen tuntemattomuus on yllättävää, sillä Waskinen on suunnitellut lukuisia kirkko- ja seurakuntataloja – vaikkapa Helsingin Pakilan ja Kouvolan Käpylän kirkot – sekä vielä enemmän koulujen kaltaisia julkisia rakennuksia, kuten Helsingin Teknillisen oppilaitoksen päärakennuksen. Jälkimmäisten suurta määrää selittää hänen 30-vuotinen valtiollinen uransa ensin yleisten rakennusten ylläpidossa, sittemmin Rakennushallituksessa.

Viinikan kirkko edustaa Waskisen virkatyön ulkopuolista toimintaa. Suunnittelukilpailuun osallistuessaan vuonna 1892 syntynyt Waskinen oli jo reippaasti yli kolmekymmentävuotias, eikä ammatillisestikaan enää aivan untuvikko. Hänen saavuttamaansa voittoa voi kuitenkin pitää yllätyksenä – ennen kaikkea siksi, että kilpailuun osallistui myös Lars Sonck, muun muassa Tampereen Tuomiokirkon suunnittelut ja jo vuonna 1920 professorin arvonimen saanut arkkitehti. Sonck, jos kuka, tiesi, miten kirkkoja suunnitellaan. Tällä kertaa ei kuitenkaan tullut edes palkintosijaa. Voi ajatella, että Viinikan kirkko on kirkkain helmi Waskisen suunnittelutöiden joukossa – työ, jossa pa-

lasat loksahivat harvinaisella tavalla paikoilleen.

Aaltojen ”*The Church of Manchester*” jäi kilpailussa kakkoseksi. Suunnitelman silmiinpistävimpiä piirteitä ovat seurakuntatalon tasakattoisuus sekä tehtaan piippua muistuttava pyöreä torni, joka selvästi viittaa Tampereen historiaan teollisuuskaupunkina, ”Suomen Manchesterina”. Palkintolautakunta katsoi työn olleen sinänsä ansiokas, mutta ikään kuin väärässä paikassa.

Jos Aalloille jäi haavoja tai arpia kakkossijalle jäämisestä, he saivat niihin myöhemmin laastarin – tai tarkkaan ottaen kolmetoista laastaria: Viinikan kirkon läheisyyteen 1940-luvulla alkupuolella rakennetut Nekalan Asevelikylän talot ovat Alvar Aallon suunnitelmia.

Suunnittelukilpailun ratkeamisen jälkeen kesti vielä kolmisen vuotta, ennen kuin päästiin varsinaisiin rakennustöihin. Syitä viiveeseen olivat ensin suunnitelmien jatkotyö, ja sitten se perinteinen, eli rahan puute: Tampereella vallinnut rakennusbuumi vaikutti työvään saantia ja nosti materiaalien hintoja, eikä koossa ollut vielä puoliakaan varoista, jota kirkon rakentamisen arviointiin vaativan. Lopulta vuonna 1929 alkanut maailmanlaajuisen lama laski kustannuksia ja muutti työn luonnetta: kirkon rakentamisesta tuli työttömyyttä lievittävä hanke. Työt aloitettiin syksyllä 1930, ja kirkon vihkiäisiä päästiin juhlimaan toukokuussa 1932.

Klassismia, funktionalismia, Egyptiä – ja enemmän kuin hypypsellinen basilikaa

Viinikan kirkossa on nähty piirteitä 1920-luvun klassismista sekä tuolloin tuloillaan olevasta funktionalismista. Ajatuksia Italiaan ja sen basilikoihin ovat vieneet niin Viinikan kirkon sisäpiha kuin kirkkosalikin, jossa basilikoista muistuttavat kirkkosalin seinien yläosan ikkunat ja apsiidi, eli puolipyöreä kuoriossa, jossa alttari sijaitsee.

Pääsisäänkäynnin ulko-

muoto juontanee 1920-luvun Egypti-huumaan, jonka käynnisti faarao Tutankhamonin hautalöytö. *Arkkitehtuurimme vuosikymmenet* –teossarjan kirjoittajan **Elina Standertskjöldin** mukaan egyptiläiset vaikutteet näkyivät ajan arkkitehtuurissa mittakaavojen lioitteluina: ”oviaukot tehtiin suhteettoman suuriksi” ja suosituksi tuli myös kaventaa oviaukot yläosistaan ja kehystää ne levein listoin kuten muinaisissa temppeleissä”. Harvoinpa tulee ajatelleeksi, että Viinikan kirkon pääovi voisi viedä egyptiläiseen temppeleihin, tai jopa faaraan hautakammioon!

Alvar Aalto -museon emeritusjohtaja **Markku Lahti** taas on todennut Viinikan kirkon tornin muistuttavan ”erehdyttävästi” Tukholman vuonna 1923 valmistuneen kaupungintalon tornia. Niiden profiileissa on kieltämättä yhteneväisyyttä, samoin tornien ja rakennusten päämassojen suhteessa toisiinsa. Ehkä Waskinen on hakenut kirkkosuunnitelmaansa innoitusta tuolloin vielä uudesta, myöhemmin Tukholman symboliksi nousvasta rakennuksesta.

Joka tapauksessa kirkko sopii ympäristöönsä, kuten **Martti Helin** teoksessaan *Tampereen kirkot ja hautausmaat* toteaa: Viinikan kirkko ja ”ympäristön talot puhuvat samaa kieltä, ovat tyylillisesti toistensa sukulaiset”.

”Meidän kirkko”

Ohittamaton luku Viinikan kirkon tarinassa on sen suojissa harjoitettu nuorisotyö. Viinika onkin ollut tässä asiassa pioneeri – jopa siinä määrin, että kirkon valmistumista on pidetty evankelisluterilaisten seurakuntien nuorisotyön alkupisteenä. Viinikassa toiminnan aloittajana mainitaan **Tuure ”Tute” Laitinen**, joka tuli kirkkoon poikakerhojen ohjaajaksi vuonna 1933. Pyhäkoulu ja tyttökerhojen johtohahmo taas oli diakonissa **Työne ”Tynski-täti” Jacobsen**, joka tummassa leningissään, valkoisessa esiliinassaan ja

hilkassaan oli Laitiseen verrattuna enemmänkin vanhan koulukunnan edustaja. Kerhotoiminnan vetämisessä tärkeä rooli oli ”tavallisilla paikkakunnan miehillä”, jotka ”opettivat sitä mitä osasivat”, kuten 1940-luvulla Viinikan poikakerhoissa käynyt **Timo Virtanen** asian muotoilee.

1940-luvun lopulta lähtien kirkossa lapsuuttaan elänyt kirkkoherran poika **Olli Lehtipuu**, myöhempi Harjun kirkkoherra itsekin, on teoksessaan *Ollin oppi- ja pappivuodet – Elämää kahdella mantereella* (2014) muistellut, kuinka kirkko sai sotien jälkeen taipua henkilökunnan ruokahuollon tarpeisiin:

”Pula-ajan tavan mukaan meillä porsas kirkon alla, vahtimestari Rantasella pari lammasta, diakonissa Työne Jakobsenilla kanoja. Lisäravintoa alkuvuosina toi myös juurikasmaa kirkon vieressä ja kauempana Viinikanojan varrella.”

Lehtipuu muistelee, kuinka kirkossa asuivat kirkkoherran kahdeksanlapsinen perhe, diakonissa, vahtimestari ja Tute Laitista seurannut nuorisotyöntekijä **Harry ”Harts” Jaakkola** perheineen, jossain vaiheessa myös merimiespappipariskunta. Tähän kun lisää vielä poika-, tyttö- ja pyhäkerholaiset sekä viereiselle urheilukentälle iltaisin pesäpalloa pelaamaan kokoontuneen nuorison, niin kirkolla todellakin oli ”aamusta iltaan elämää ja toimintaa” kuten K. H. Seppälä oli vuoden 1919 kirjoituksessaan kaavailut.

Kirkkosalin, pappilan ja seurakuntatilojen yhdistämisen saman katon alle riisui seurakunnan toiminnasta muodollisuutta ja toi kirkkoa ja seurakuntalaisia lähemmäs toisiaan. Viinikan kirkkoherra **A. E. Jokipiillä** oli kertoman mukaan tapana tulla pitämään retkeilykerholaisille hartauspuhetta suoraan asunnostaan, villatakkiin ja aamutossuihin sonnustautuneena. Viinikan kirkko oli tässä mielessä alusta pitäen erityinen: ihmisläheinen, yhteisöllinen – ”meidän kirkko”.

ALUEEN PALVELEVAT YRITYKSET

KOIRAHIERONTAA

Koira-kuntosali
Kuokkamaantie 18, Tampere
Puh. 040 555 0459, www.koirakuntosali.fi

KAUNEUSHOITOLA

Hyvänolon hoitola Kajo
Jonna Aho
p. 045 269 3395
Isonportintie 2, Tampere
kajo@hoitolakajo.fi

KAUNEUSSTOPPI

PARTURI
KAMPAAMO
Vivan
KAUNEUSSTOPPI
KUOKKAMAANTIE 2 B 33800 TAMPERE
www.vivan.fi 040 563 2465

KAHVILA

Konditoria MARJA
Ahotie 34, 03-214 4446
Tervetuloa!

LEIPOMO

Jyvä
Juureen leivattua leipää ja leivonnaisia
Leipomomyymälä Nekala
Muhituntie 5-7
www.leipomojyva.fi

KUKKAKAUPPA

Kukka Vanamo
Jokipohjantie 16
Puhelin 03 223 0078

PUUTARHATYÖT

Franz G. Schmitz Vihertyöt
0505871574

www.puutarhatontut.fi

JALKAHOITOLA

Uusi jalkahoitola Raspi&Viila

Palvelut ja ajanvaraus
www.raspjaviila.fi
Kuokkamaantie 20 B
2 krs. Tampere
Puh. 045 3430830

Suosi paikallisia palveluita!

TERVETULOAA NEKALAN KIRJASTOON!

Ovet auki kirjastokortilla
su-to klo 7-21, pe-la 7-18

Maco Oeyn lastenkonsertti
ke 30.11. klo 10
Vapaa pääsy, tervetuloa!

p. 040 800 7811
kirjasto.nekala@tampere.fi
www.tampere.fi/kirjastot

Kirjastosi verkossa:
piki.fi

Laaja valikoima lasialan palveluita nopeasti saatavilla

PÄIVYSTYS 24 h
Puh. 213 3303

Korjauslaastit, eristyslaastit, ovi- ja ikkunalaastit, näytelakot, laminaatit / korjauslaastit, kivi- / kankalaastit, polttonaujojen korjaukset, peilit, pöytälaastit, muovit sekä muut lasialan palvelut

pispalasi.fi
monipuolinen lasitusliike
PISPALASI OY Käyräkuja 30, Vuorentausta, Ylöjärvi

Painon tunnet laadusta

ulonen
OFFSET

SÄHKÖREMONTTI Kantam Oy

Luotettava
Kumppani

- Sähköremontit, vanhat rakennukset osataan
- Sähköasennukset, LED-valaistukset
- Työt ammattitaidolla yli 35 vuoden kokemuksella

Jari Tunkkari, 040 938 1400
www.kantam.fi

✂️ Leikkaappas talteen

JOFIX OY

VINYYLIRAKENTAMINEN.FI

Ekologinen vaihtoehto rakentamiseen

P: 045 126 0712

Vinyyli tuotteet
"ikikestävät" esittelyssä
os. Lampitie 2 b 4,
Viinikka, Tampere
Kaunis ok!/t
melualta -25 db.

**Nyt
tarjous-
eriä:**

- Hevosaidat alk. 29,- /m
- Piha-aidat alk. 39,- /m
- Näkösuoja-aidat alk. 100,-/m
- Terassikaiteet+v alk. 79,- /m

f JOFIX FACEBOOK

Ensi-ilta pe 18.11. klo 18.00

Näytökset 8.1.2023 saakka

Sorin Sirkus | Ahlmanintie 63, 33800 Tampere

lippu.fi ✨ **0600 900 900**
(2€/alk.min+mpm/pvm)

Joulun ja adventin aika

Konsertteja Viinikan kirkossa

ma 5.12. klo 19
Suomalainen joulu -konsertti

to 8.12. klo 18
Vanhan musiikin kauneimmat joululaulut

pe 9.12. klo 19
Lauluyhtye Gaudiumin joulukonsertti

la 10.12. klo 16
Laulu-Siskojen joulukonsertti

to 15.12. klo 19
Konservatorion puupuhaltajien Joulupuut -konsertti

pe 16.12. klo 19
Kamarikuoro Kaarton joulukonsertti

la 17.12. klo 18
Viihdekuoro Cantarellin joulukonsertti

su 18.12. klo 15
Kamarikuoro Näsin joulukonsertti

Konsertteihin
on vapaa
pääsy

Joulun hartaudet ja messut

Viinikan kirkossa

la 24.12. klo 16 aattohartaus

la 24.12. klo 22 jouluyön kirkko

su 25.12. klo 8 joulupäivän messu

ma 26.12. klo 10 Tapaninpäivän messu

Nekalan seurakuntatalolla

su 25.12. klo 10 joulupäivän messu

Kauneimmat joululaulut

Viinikan kirkossa

to 8.12. klo 13 Kauneimmat joululaulut

su 11.12. klo 18 Kauneimmat joululaulut

pe 23.12. klo 20 Kauneimmat joululaulut

tampereenseurakunnat.fi/seurakunnat/etelainen_seurakunta

facebook.com/TampereenEtelainenSeurakunta

instagram.com/tampereenetelainensrk

youtube.com/TampereenEtelainenSeurakunta

TAMPEREEN
ETELÄINEN
SEURAKUNTA

Sähköasennuksia ammattitaidolla

MJM-SÄHKÖ OY

-ILMALÄMPÖPUMPUT

ILMA-VESILÄMPÖPUMPUT

-AURINKOSÄHKÖ- JÄRJESTELMÄT

Puh. 045-139 3232

www.mjmsahko.fi

Lounasravintola

Namaste

Viinikankatu 47 www.sunnamaste.fi

*Kipinöitä
kielen päällä!*

Ruokaa reilusti
suomalaiseen makuun!

Runsas Buffetlounas arkisin klo 10.30 -15, take away.

Kysy myös edullisia yksityistilaisuuksia!

Lämpimästi tervetuloa!

KIERRÄTYS KESKUS

Nekala - Lielahti - Lentola

SUURMYYMÄLÄ AVATTU NEKALASSA

Vihiojantie 2, MA-PE 9-18, LA 10-18

**TULE TEKEMÄN
LÖYTÖJÄ
MYYMÄLÄMME!**

**Viinikan apteekista Hyvään Oloon,
Pirteyteen ja Vastustuskykyyn!**

Fiilus Arkeen

30 tabl. ja purutabl.

Maitohappobakteerivalmisteet kaikenikäisille. Makuina mansikka, mustikka, hedelmäinen ja neutraali.

11⁰⁰
(0,37e/tabl.)
Norm. 12,99 (0,43e/tabl.)

Devisol 20 mikrog. 230 tabl.

Raikas ja hedelmäisen sitruksen makuinen D3-vitamiinivalmiste.

16⁰⁰
(0,08e/tabl.)
Norm. 18,39 (0,09e/tabl.)

**Huom! pakkaus-
koko 30 tablettia
kaupan päälle.**

Aqualan L 200 g

Nopeasti imeytyvä perusvoide koko perheelle.

8⁵⁰
(42,50e/kg)
norm. 10,54 e/kg
(52,70e/kg)

**Tarjoukset
voimassa 31.12.2022**

Viinikan apteekki

Viinikankatu 36 A, Tampere Puh. (03) 222 9696

Palvelemme: ark 9-18, la 10-15

K-Rauta Otra Nekalasta KAIKKEA JOULUKOTIIN

Otran joulusetelit

Leikkaa talteen ja hyödynnä. Voimassa 23.12.2022 asti.

Tällä setelillä K-Rauta Otra Nekalasta

Kaikki varastossa olevat norm. hintaiset

LYHDYT JA VALOSARJAT

-40%

Tätä etua ei voi yhdistää muihin kampanjoihin.

Voimassa 23.12.2022 asti.

Tällä setelillä K-Rauta Otra Nekalasta

Kaikki varastossa olevat norm. hintaiset

**SISUSTUS-
MATOT**

-25%

Tätä etua ei voi yhdistää muihin kampanjoihin.

Voimassa 23.12.2022 asti.

Tällä setelillä K-Rauta Otra Nekalasta

Kaikki varastossa olevat norm. hintaiset

**SAUNA-
TARVIKKEET**

-25%

Tätä etua ei voi yhdistää muihin kampanjoihin.

Voimassa 23.12.2022 asti.

Tällä setelillä K-Rauta Otra Nekalasta

Kaikki varastossa olevat norm. hintaiset

VALAISIMET

-25%

Tätä etua ei voi yhdistää muihin kampanjoihin.

Voimassa 23.12.2022 asti.

Palvelemme:
Ma-pe 7-20, la 9-18, su 10-18

K Plus
●●●●●●

K Rauta
Otra Nekala

Viinikankatu 38.
P. 010 5377 111
www.k-rauta.fi/otranekala

Tarjoukset voimassa 23.12.2022 asti tai niin kauan kuin varatut erät riittävät